

MaMA

Advies: positief, binnen budget

- ▶ Geadviseerd subsidiebedrag: € 297.900,- en € 40.000,- BKV-gelden
- ▶ Gevraagd subsidiebedrag: € 335.000,- en € 40.000,- BKV-gelden

Samenvatting van de aanvraag

“MaMA zet de komende periode koers met Bridge Building. Bridge Building maakt dialogen mogelijk door het overbruggen van uiteenlopende (culturele) barrières, en het vinden van een gezamenlijke taal die zorgt voor een duurzame verbinding. Bridge Building staat voor het stimuleren van kennis, talenten en houdingen. En staat voor het dichtens van gaten voor een stevig fundament, wat juist in het huidige politieke en maatschappelijke klimaat een grote rol speelt. In dit meerjarenplan versterkt MaMA haar positie door bestaande artistieke kaders te verdiepen, haar leermethodiek doelgericht te ontwikkelen en te finetunen, publieksparticipatie grondig te onderzoeken en concrete stappen te zetten naar digitale transformatie. We smeden duurzame partnerschappen en verbindingen voor het aanmoedigen van kennisdeling in de culturele sector en een gezond personeelsbeleid, waarbij talentontwikkeling, experiment, educatie en professionalisering constant in de schijnwerpers staan.

De directe invloed van de jongste generaties aan talenten op het programma en de organisatie is bij weinig culturele instellingen zo groot als bij MaMA. Deze talenten bepalen de inhoud van onze programmering, zij creëren spiegels voor de maatschappij en wijzen ons op hún toekomst. Zo professionaliseert MaMA de (artistieke) praktijken van een grote groep cultuurmakers. Met Bridge Building wordt voortgebouwd op het meerjarenplan 2021-2024, ‘Dreams Work’, waarbij ‘Worldbuilding’ als fundering gehandhaafd blijft. Deze benadering brengt niet alleen verhalen tot leven, het stimuleert de verbeelding vanwege het gebruik van speculatieve fictie en immersieve scenografie. Door deze in te zetten als artistieke kaders daagt MaMA de jongste generatie makers uit om hun creatieve grenzen te verkennen, hun visie op de wereld te uiten en voorspellingen te doen voor de toekomst.

In aanvulling op onze artistieke kaders vormt publieksparticipatie een integraal onderdeel van onze programmering. Publieksparticipatie stimuleert interactie en reflectie, een vernieuwende kijk op de huidige samenleving wordt gestimuleerd. Alle perspectieven, inclusief die van diverse publieksgroepen, zijn van waarde voor het ontwikkelen van nieuwe inzichten die beter aansluiten bij een inclusievere samenleving. Met Bridge Building zetten we een stap verder door op experimentele wijze publieksparticipatieve mogelijkheden op te rekken om de bezoeker zo actief mogelijk te betrekken. Hierin liggen kansen voor het mogelijk maken van een duurzamer engagement en het aangaan van nieuwe samenwerkingen. Tegelijkertijd biedt MaMA’s online platform Universe een groot presentatie-speelveld voor opkomende (inter)nationale makers en geeft het mogelijkheden voor digitale programmering, al dan niet aansluitend op MaMA’s fysieke programmering.

Binnen de talentontwikkeling focussen we ons op talent signaleren, waarbij we talenten instromen in het culturele veld via ons aanbod aan leer-en ontwikkeltrajecten.

MaMA's trajecten zijn niet alleen een springplank voor toekomstige leiders in de culturele sector, maar ook een verrijking voor het culturele ecosysteem; door onze focus op nog onbekende talenten bevorderen we de meerstemmigheid in de culturele sector en vergroten we de vijver van herkenbare jonge makers. Na afloop van deze trajecten zien we tevens toe op een doorstroom van het talent binnen MaMA en daarbuiten.

Dit alles komt samen in ons meerjarenplan Bridge Building, 2025-2028. Dit is tot stand gekomen in samenwerking met het bestuur, de directeur, de stafleden en MaMA's trouwe achterban."

Artistieke en inhoudelijke kwaliteit

De commissie beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als zeer goed. MaMA richt zich op talentontwikkeling van programmamakers, en voegt daar in de komende periode een programma voor publieksbegeleiders aan toe. Het is een plek voor de jonge startende generatie programmamakers. De organisatie heeft een eigen methodiek ontwikkeld met leer- en ontwikkeltrajecten die inhoudelijk meebewegen met de vraag die de programmamakers en publieksbegeleiders hebben. MaMA heeft een vol programma met parallel lopende activiteiten. De taak- en rolverdeling van het team geeft het vertrouwen dat ieder aspect van de uitvoering een duidelijke deeleigenaar heeft. Ook de betrokkenen partners brengen expertise mee en voegen daarmee waarde toe aan het leerproces van de deelnemers. Mede dankzij de uitgebreide trackrecord en de samenwerkingsverbanden (o.a. met TENT en Melly) is er vertrouwen in de aanwezige competenties om de ambities waar te maken. De organisatie toont niet alleen een hoge mate van professionaliteit en deskundigheid in haar programmering en samenwerkingsverbanden maar legt ook een sterke nadruk op inclusiviteit en innovatie.

MaMA is een thuis voor jongeren- en populaire cultuur. Dit ziet de commissie vooral terug in de thematiek van de verschillende tentoonstellingen die bij MaMA te zien zijn. De methodiek die MaMA hanteert zorgt ervoor dat de (jonge startende) programmamakers programma kunnen maken dat uitdrukking geeft aan de thema's waar zij urgentie bij voelen. Ondanks dat MaMA een kleine organisatie is, beschouwt de commissie de rol van de organisatie belangrijk binnen de sector. MaMA toont aan een grote aantrekkingskracht te hebben binnen het veld van potentiële deelnemers: op een open call in 2023 reageerden veel meer mensen dan de organisatie kan faciliteren.

De plannen voor de toekomst zijn in lijn met de ingeslagen weg van de lopende cultuurplanperiode en laten zien dat de organisatie ondanks een moeilijke periode niet stilstaat, maar zich ontwikkelt aan de hand van de vraag. In dit meerjarenplan versterkt MaMA haar positie door bestaande artistieke kaders te verdiepen, de leermethodiek doelgericht te ontwikkelen en te finetunen, publieksparticipatie grondig te onderzoeken

en concrete stappen te zetten naar digitale transformatie. De wijze waarop MaMA tentoonstellingsmakers opleidt, is onderscheidend. Ook andere partijen doen dit, maar bij MaMA krijgen beginnende programmamakers werkelijk de touwtjes in handen; de organisatie vervult daarmee een voorbeeldfunctie.

Het concept van 'Bridge Building' getuigt van oorspronkelijkheid en creativiteit, gericht op het overbruggen van culturele barrières en het vinden van gemeenschappelijke taal. MaMA's programma's en benaderingen zijn innovatief en gericht op het verkennen van nieuwe werelden en het stimuleren van de verbeelding.

MaMA vervult een unieke, onmisbare plek in het culturele ecosysteem van Rotterdam. Voor het cultuuronderwijs werken ze samen met TENT en Kunstinstituut Melly in het project 100 procent Hedendaags, een project voor het vo. Dit is uitgebreid als maatwerkproject voor het mbo en zorgt zo voor het bereik van een doelgroep die vaak niet met de reguliere culturele instellingen in Rotterdam in aanraking komt.

Waarde voor de stad, de bewoner en de discipline

De commissie beoordeelt de waarde voor de stad, haar bewoners en de discipline als goed. MaMA werkt vooral met partners binnen de culturele sector. Daar is de organisatie goed zichtbaar, onder meer in een culturele werkcoöperatie en binnen het Kunstblock Cool-Zuid. De commissie waardeert het dat de organisatie mede-initiatiefnemer en -schrijver was van het Manifest Cultuur Inclusief Rotterdam, waar zich ondertussen achttien instellingen bij hebben aangesloten. De relatie met het onderwijs is zwakker: de ambitie om hun leermethodiek in te zetten in het onderwijs en voor workshops is te onduidelijk uitgewerkt. Waardering is er wel voor 100 procent Hedendaags: een goed programma voor het mbo.

De commissie ziet de inzet op publieksbegeleiders als een goede stap: het publiek is gebaat bij eigentijdse en drempelverlagende vormen van publieksbemiddeling. Die inzet toont dat MaMA educatie en participatie niet als bijproduct beschouwt, maar als integraal onderdeel van de publieksbeleving. Net als bij de trajecten voor tentoonstellingsmakers geldt hier dat ook andere partijen zich bezighouden met publieksbegeleiding; het feit dat MaMA er een talentontwikkelingstraject aan koppelt is onderscheidend.

MaMA denkt actief na over de toekomst van de kunstensector en wat daarbij komt kijken: ecologie, duurzaamheid en privacy zijn relevante onderwerpen die door de organisatie aangekaart worden. MaMA geeft zelf aan dat de innovatie van de organisatie vooral schuilt in de doorontwikkeling van een online omgeving: Universe, een "continu uitdijend landschap waar virtuele tentoonstellingen, artikelen en experimenten samenkomen". Er zijn concrete samenwerkingspartners benoemd waarmee de organisatie de Universe wil gaan realiseren. MaMA denkt zelf dat de Universe de impact zal vergroten: het is een omgeving waar de jongste generaties zich thuis moeten gaan voelen. De Universe moet qua zeggingskracht op gelijke hoogte komen met de fysieke showroom. MaMA geeft echter weinig inzicht in het huidige bereik van de Universe. De behoefte wordt te weinig onderbouwd; hoe reëel het is dat een nieuwe variant veel publiek trekt is niet in

te schatten. Daarnaast sluit de Universe niet aantoonbaar aan op de doelstellingen en ambities op het gebied van cultuureducatie en talentontwikkeling. Ten slotte wordt uit het begrotingsformat niet duidelijk hoe de exploitatie van het digitale platform gefinancierd wordt. De kosten voor de digitale producent zijn niet opgenomen in de begroting behorend bij de Cultuurplanaanvraag. MaMA ziet een internationaal publieksbereik voor de Universe, maar onderbouwt die behoefte niet.

De commissie waardeert het dat MaMA nadrukkelijk in dialoog treedt met makers en publiek: de organisatie toont geen vooringenomenheid. Eerder kreeg MaMA kritiek op het hoge intellectuele niveau, maar de huidige grote aandacht voor participatie doet ze goed. Er is sprake van een diversiteit aan makers en thema's. De commissie ziet ook aansluiting op de lichte doelgroepen, met een laag instapniveau en passende thematiek. Desalniettemin richt MaMA zich primair op medium en high users; daar is de organisatie zichzelf bewust van. MaMA denkt ook duidelijk aan andere vormen van diversiteit zoals neurodiversiteit, opleidingsniveau en toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Het is jammer dat onduidelijk blijft waar en op basis waarvan de organisatie nieuwe programmamakers selecteert.

Zakelijke kwaliteit

De commissie beoordeelt de zakelijke kwaliteit als voldoende. MaMA is klein en daarom kwetsbaar. De organisatie zet – na een roerige periode en het aantreden van een nieuwe directeur – in op een (her)inrichting: in samenwerking met een extern bureau wordt de organisatie in kaart gebracht en verstevigd. De drie codes worden serieus genomen; fair pay drukt stevig op de begroting. Er is een uitbreiding van het team voorzien. De commissie spreekt haar zorg uit over de ontwikkeling van het online platform Universe. Behalve een grote materiële investering zal dat naar verwachting ook een grote inzet van de medewerkers vereisen. Inzet die beter gericht zou kunnen zijn op het verkleinen van de afhankelijkheid van subsidies, en een geambieerde verhoging van de eigen inkomsten.

MaMA is sterk afhankelijk van subsidies. De organisatie streeft ernaar haar eigen inkomsten te verhogen door middel van een donaties en sponsoring, verhuur, en sterkere inzet op de webshop. Door het inrichten van een online winkel op de website thisismama.nl, beoogt MaMA een groter internationaal publiek te bereiken. De webshop zal merchandise en artistieke producten verkopen, die aansluiten bij de thematiek en projecten van MaMA. Naast de verhuur van de bestaande showroom, wil MaMA de mogelijkheid creëren om deze ruimte te gebruiken voor het organiseren van evenementen, workshops en bijeenkomsten voor zowel externe partijen als voor eigen programmering. De uitwerking voor de winkelactiviteiten en verhuur ontbreekt; dat maakt beoordeling van de haalbaarheid ervan moeilijk. Er is wel goed nagedacht over de toedeling van de kosten. MaMA lijkt een hogere subsidie vanuit het Cultuurplan als voorwaarde te stellen om de ambities op het gebied van eigen inkomsten te behalen. De commissie waardeert de plannen voor hogere eigen inkomsten, maar is niet helemaal overtuigd van de haalbaarheid ervan. De begroting getuigt van een degelijke aanpak. De zakelijke ambities om de eigen inkomsten

te versterken klinken goed, maar zijn niet uitgewerkt. De stichting blijft grotendeels afhankelijk van subsidie. De (sterke) inhoudelijke ambities van de stichting zijn dus leidend voor een gezonde financiële bedrijfsvoering. Tegenover de subsidieafhankelijkheid staat dat er relatief veel subsidiegevers zijn die MaMA ondersteunen. Het risico is dus enigszins gespreid. Het eigen vermogen van MaMA is aan de lage kant. Niet verontrustend, maar een hoger vermogen is aan te raden, zeker als de eigen inkomsten verhoogd moeten worden en de organisatie daarvoor risico moet gaan lopen.

Geadviseerd bedrag

De commissie adviseert om het subsidieniveau van 2024 te handhaven en daarnaast het gevraagde subsidiebedrag aan BKV-gelden toe te kennen.